ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/24/1188-2948

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	09.01.2025 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	17.11.2024 (registreeritud inspektsioonis 18.11.2024)
Teabevaldaja	Pirita Linnaosa Valitsus aadress: Merivälja tee 24, 11911 Tallinn e-posti aadress: pirita@tallinnlv.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxx@xxxxxxxxx.ee

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, kuna Pirita linnaosa vanem on vaide esitaja 22.10.2024 teabenõudele vastanud 23.10.2024 ning teatanud, et pöördumine on edastatud Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametile. Samuti on Pirita LOV vastanud vaide esitajale täiendavalt 12.12.2024.
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide esitaja edastas 22.10.2024 Pirita linnaosa vanemale pöördumise, mis oli pealkirjastatud „Teabenõue“ ning milles vaide esitaja soovis selgitusi Pirital, Metsavahi ja Metsniku tee liikluskorralduse ja teekatte projekti kohta.
2. Vaide kohaselt ei olnud ta vaide esitamise ajaks Pirita linnaosa vanemalt ega linnaosa valitsuselt oma pöördumisele vastust saanud, mistõttu esitas vaide esitaja 17.11.2024 teabenõudele vastamata jätmise peale vaide.
3. Kuna vaides esinesid puudused, andis inspektsioon vaide esitajale tähtaja vaides esinevate puuduste kõrvaldamiseks.
4. 03.12.2024 kõrvaldas vaide esitaja vaides esinevad puudused ning inspektsioon võttis

vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt on vaide esitaja saatnud Pirita Linnaosa Valitsusele (Pirita LOV) teabenõude, millele pole vastatud ega ajapikendust määratud elanikele olulistes küsimustes.

Vaide esitaja leiab, et tavakodanikuna pole ta teadlik, kes milliste osade eest vastutavad riigis, mistõttu saatis teabenõuded mitmele ametnikule, osaliselt muudetud kujul.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Pirita LOV-i selgituste kohaselt *edastas Eraisik 22. oktoobril 2024 Pirita linnaosa vanemale e-kirjaga (e-posti aadressile doris.raudsepp@tallinnlv.ee) teabenõude seoses Metsavahi ja Metsniku tee liikluskorralduse ja teekatte projektiga.*

Kahetsusväärselt ei ole pöördumine ise linnaosavalitsuse dokumendiregistris eraldiseisvalt registreeritud. Dokument on registreeritud 23.10.2024 (nr 2-1.1/495) väljamineva kirja juures Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametile, milles Pirita Linnaosa Valitsus edastab Eraisiku pöördumise vastavalt valdkondlikule kuuluvusele ja pädevusele Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametile ning palub vastuse koopia edastada ka Pirita Linnaosa Valitsusele.

Selgituseks lähtuvalt haldusesisest töökorraldusest Tallinna linnas ning Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti põhimääruse § 6 lõike 1 punktist 1 on Tallinna linna avalikult kasutatavate taristuobjektide, sh avalike teede projekteerimise, ehituse, remondi ja hoolduse korraldamine, sh järelevalve korraldamine, Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti ülesanne. Täiendavalt edastas Pirita Linnaosa Valitsuse linnamajanduse osakonna juhataja 23.10.2024 e-kirjaga Eraisiku pöördumise ka kolmele Keskkonna- ja Kommunaalameti ning Tallinna Transpordiameti teenistujale.

Vaide esitaja pöördumisele vastas Pirita Linnaosa Valitsusele teadaolevalt Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet.

Ekslikult ei teavitanud Pirita Linnaosa Valitsus vaide esitajat koheselt kirjalikult, et pöördumine edastati vastamiseks Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametile.

Pirita Linnaosa Valitsus (linnaosa vanem) on olnud vaide esitajaga samal teemal pidevas suhtluses, ühtlasi osales vaide esitaja Pirita linnaosakogu 25. novembri 2024 koosolekul, kus oli arutlusel kõnealune Metsavahi ja Metsniku tee rekonstrueerimine, sh vaide esitaja poolt esitatud küsimused ning selgitusi andis nii linnaosavanem kui Keskkonna- ja Kommunaalamet.

Pirita linnaosa vanem vabandas 12.12.2024 e-kirjas vaide esitaja ees, et ei vastanud isiklikult tema esitatud teabenõudele ning selgitas, et pöördumisele vastas Keskkonna- ja Kommunaalamet, lisades vastavad selgitused ka teabenõudjale.

18.12.2024 saatis Pirita LOV inspektsioonile ka väljavõtte linnaosa vanema e-kirjast, millest nähtus, et linnaosa vanem oli siiski vaide esitaja 22.10.2024 pöördumisele vastanud juba 23.10.2024 järgnevalt*: Tänan pöördumise eest! Teede ja tänavate rekonstrueerimisega tegeleb Tallinna linnas Keskkonna- ja Kommunaalamet. Edastasime teabenõude ameti juhile ja loodame saada vastused esimesel võimalusel. Mul on väga kahju, et selline olukord on tekkinud, et kohalike elanike vajadusi ja soove pole enne projekteerimist arvesse võetud.*

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduse või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid asutuse valduses olevatest dokumentidest või väljavõtteid asutuse andmekogudest. AvTS § 3 lg 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes**.**

2. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb avaliku teabe seadusest. AvTS § 6 kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude AvTS-s sätestatud korras (AvTS § 7).

3. AvTS § 9 lg 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama tema valduses olevale teabele juurdepääsu seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 punkti 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama kinnipidamise juurdepääsupiirangutest (AvTS § 9 lg 1 p 7).

4. AvTS § 18 lg-st 1 tulenevalt tuleb teabenõudele vastata viie tööpäeva jooksul. Juhud, millal teabevaldajal on õigus teabenõude täitmisest keelduda, on ära toodud AvTS § 23. AvTS § 23 lg 2 p 5 sätestab, et teabevaldajal on õigus teabenõude täitmisest keelduda, kui teabenõudele vastamiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel uus teave dokumenteerida, siis loetakse selline teabenõue selgitustaotluseks ning sellele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras. Nii ei saa ka selgitusi küsida teabenõude korras, kuna selleks tuleb dokument/vastus alles koostada ning selgitustele küsimisele kohaldub märgukirjale ja selgitustaotlustele vastamise seadus, mitte avaliku teabe seadus. Sama paragrahvi lg-st 3 tulenevalt tuleb teabenõude täitmise keeldumisest teabenõudjat viie tööpäeva jooksu teavitada ja keeldumist tuleb ka põhjendada.

5. Nii avaliku teabe seadus kui märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadus sätestavad, et kui teabenõude või selgitustaotluse saanud asutus ei valda küsitud teavet või puudub pädevus anda selgitusi, siis tuleb pöördumine edastada pädevale asutusele, teavitades sellest pöördujat viie tööpäeva jooksul (AvTS § 21 lg 1 ja MSVS § 5 lg 3).

Vaide ese ja teabenõudele vastamine

6. Antud juhul on vaide esitaja vaide kohaselt edastanud Pirita linnaosa vanemale 22.10.2024 pöördumise, mis oli pealkirjastatud teabenõudena ning millele ei ole vaide esitaja poolt edastatud vaide kohaselt vastatud. Seega on vaide esemeks teabenõudele vastamata jätmine.

7. Andmekaitse Inspektsioon tutvunud Pirita linnaosa vanemale edastatud pöördumisega on seisukohal, et vaide esitaja pöördumise puhul ei olnud tegemist teabenõudega avaliku teabe seaduse mõistes, kuna pöördumises ei küsitud ühegi dokumendi koopiat, vaid küsiti selgitusi. Seega oli Pirita LOV-l (linnaosa vanemal) kohustus keelduda teabenõude täitmisest, kui tegemist ei olnud teabenõudega ning

selgitada, et vaide esitaja pöördumise puhul on tegemist selgitustaotlusega märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse mõistes. Siinkohal juhin poolte tähelepanu ka sellele, et Andmekaitse Inspektsiooni pädevuses ei ole selgitustaotluste üle järelevalve teostamine.

8. Kuigi Pirita LOV vabandas peale inspektsiooni järelepärimist vaide esitaja ees ja edastas täiendava vastuse, on Pirita LOV edastanud inspektsioonile ka linnaosa vanema 23.10.2024 kirja vaide esitajale, millest nähtub, et linnaosa vanem on 23.10.2024 edastanud vastuse vaide esitaja 22.10.2024 pöördumisele, milles linnaosa vanem teavitas vaide esitajat, et teede ja tänavate rekonstrueerimisega tegeleb Tallinna linnas Keskkonna- ja Kommunaalamet. Lisaks on linnaosa vanem vaide esitajale selgitanud, et on teabenõude edastanud ameti juhile ja loodab saada vastused esimesel võimalusel. Seega ei ole tõene vaide esitaja väide, et Pirita linnaosa vanem ei ole vaide esitaja pöördumisele vastanud.

9. Kuigi Pirita LOV on inspektsioonile selgitanud, et edastas vaide esitaja pöördumise vastamiseks Keskkonna- ja Kommunaalametile ning palus edastada koopia ka linnaosa valitsusele ei ole see vaide esitajale edastatud kirjast üheselt arusaadav. Ehk edastatud vastusest ei selgu üheselt kas vastuse peab edastama Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet või edastab selle Pirita LOV. Antud juhul ei ole sellel ka enam tähtsust, kuna vaide esitajale on edastatud Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti vastus, kelle pädevuses oli vaide esitaja küsimustele vastata. Seega on vaide ese ära langenud ning vaie jääb rahuldamata.

10. Väljaspool vaidemenetlust pean vajalikus Pirita LOV-le selgitada, et kui pöördumine edastatakse teisele asutusele vastamiseks, siis tuleks seda selgelt ka öelda, et pöördumine on edastatud teisele asutusele vastamiseks. Antud juhul võis jääda vaide esitajale edastatud vastusest arusaamatuks, milline asutus vaide esitajale vastuse edastab, kas Keskkonna- ja Kommunaalamet või linnaosa valitsus. Samuti kui tegemist ei ole teabenõudega vaid selgitustaotlusega, siis tuleb teabenõude täitmisest keelduda ja selgitada, et isiku pöördumise puhul on tegemist selgitustaotlusega, millele vastatakse vastavalt märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras (AvTS § 23 lg 2 p 5).

11. Ka jääb inspektsioonile arusaamatuks, et kui vaide esitaja osales 25.11.2024 Pirita linnaosakogu koosolekul, kus oli arutlusel kõnealune Metsavahi ja Metsniku tee rekonstrueerimine, sh vaide esitaja poolt esitatud küsimused ning selgitusi andis nii linnaosavanem kui Keskkonna- ja Kommunaalamet, siis miks vaide esitaja ei küsinud, miks tema pöördumisele ei ole vastatud.

12. Samuti juhin vaide esitaja tähelepanu sellele, et vaides tuleb täpselt ja selgelt esitada oma nõue, st kas ei ole üldse teabenõudele/pöördumisele vastatud või on jäetud soovitud teave väljastama. Kuna antud juhul oli linnaosa vanem pöördumisele vastanud ning selgitanud, et kiri on edastatud Keskkonna- ja Kommunaalametile, siis ei ole linnaosa vanem jätnud Teie pöördumisele vastamata ega rikkunud selles osas Teie õigusi. Küll aga oleks võinud vastus olla selgem ja üheselt arusaadavam, sh see, et tegemist ei ole teabenõudega.

13. Samuti jääb Andmekaitse Inspektsioonile arusaamatuks vaide esitamise eesmärk, kuna Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti vastusest vaide esitajale nähtub, et Keskkonna- ja Kommunaalamet vastas vaide esitaja pöördumisele 13.11.2024 ehk siis enne vaide esitamist ning vaide esitamise ajaks oli vaide esitaja saanud juba vastused oma küsimustele. Siinkohal pean vajalikuks juhtida ka vaide esitaja tähelepanu sellele, et oma õigusi tuleb kasutada vastutustundlikult ning mitte esitada põhjendamatuid kaebusi (Pirita LOV teatas, et kiri on edastatud Keskkonna – ja

Kommunaalametile ning vaide esitamise ajaks oli Keskkonna- ja Kommunaalamet kirjale ka vastanud) ning raisata asjatult asutuste ressursse, mille tulemusena pikeneb teiste kaebuste lahendamise tähtaeg.

14. Juhul kui vaide esitaja leidis, et mõni küsimus jäi vastamata, mille üle inspektsioon küll järelevalvet ei teosta, oli vaide esitajal võimalik seda küsida 25.11.2025 toimunud linnaosakogu koosolekul. Kui aga vaide esitaja sooviks oli siiski saada ka mingite dokumentide koopiaid, mis ei ole teabenõudest arusaadav, siis oleks tulnud vaides selgelt välja tuua, mis dokumendid jäid saamata. Siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu sellele, et teabenõudele vastatakse nii nagu sellest on võimalik aru saada ning vaie lahendatakse vaideeseme ulatuses.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel